

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878 Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879 TELEFON: Chelsea 3-3878
NO. 160. — ŠTEV. 160. NEW YORK, FRIDAY, JULY 10 1931. — PETEK, 10. JULIJA 1931 VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX.

NOVA OBJAVA WICKERSHAMOVE KOMISIJE

STRAŠNE RAZMERE V POBOLJŠEVALNICAH

Otroke mučijo v kaznilnicah. — Ne smejo se smejati. — Mečejo jih v podzemskih prostorih. — V enem slučaju nastopila smrt. — 990 mladeničev kaznovanih tekom šestih mesecev zaradi kršenja prohibicijske postave.

WASHINGTON, 8. julija. — Mladoletni kršilci postav se ne smejo smejati, ker se jih sicer zapre v temnico. Za najmanjše prekrščenja pravil se jih pretepe. Ako govore v jedilnici, jim je istotako zagotovljena temnica. Z eno besedo, mladoletni kršilci postav so podvrženi v ameriških jetnišnicah vsakojakemu zlorabljanju. To je ugotovila in danes objavila Wickershamova komisija za izvedbo postav.

Poroča se celo o slučaju zlorabe, koje posledica je bila smrt.

Poročilo se nanaša na otroške kršilce in vsebuje podrobne podatke o tem predmetu.

V poročilu glede razmer v državni poboljševalnici v Washingtonu pravi Miriam Van Waters, ki je isto preiskala, sledeče:

Za malenkostne kot tudi za večje prestopke se kaznuje kršilca s tem, da se ga zapre v temnico; to je kazen za take, ki govore v jedilnici, se smejejo na hodniku ali z usti napravijo tlesku slični glas.

Nekemu našemu delavcu je prišlo na uho od strani osebja v poboljševalnici, da so našli nekega jetnika mrtvega v celici.

O poboljševalnici v Chilcothe, Ohio, pravi ista: Nekaj manjih prestopkov, katerim je sledila kazen od treh do šestih dni v čuvajnici, so bili naslednji: kršilec je imel pri sebi znamko za dva centa, drugi je govoril v vrsti, tretji je skrnil jabolko, četrti je brcnil posodo za smeti, peti je ukradel iz kuhinje pet jajc.

Skoro vsi kraji, kjer se nahajo mladoletni kršilci postav, so prenapolnjeni. Edino izjemo dela poboljševalnica v St. Anthony, Idaho.

Preiskovalec zaključuje svoje poročilo: — Dejstvo, da je najhujše kazni v zavodih za poboljšanje mladine, potrebuje vsekakor pojasnila.

Od 2,243 dečkov in deklic izpod 18 let, katere se je zaprlo tekom šestih mesecev zaključno s 31. decembrom 1930, jih je bilo 990 kaznovanih radi kršenja prohibicijske postave, 492 radi izseljeniške postave in 392 radi tatvine.

Osemnajst kršilcev prohibicijske postave ni bilo starih niti 14 let, 250 jim je pa bilo po 16 let ali manj.

Poročilo ne obsega državnih in lokalnih kršilcev temveč samo one, ki so kršili federalne postave.

Spremembe, ki se jih predlaga so zakonite in tehnične. Sedaj se z mladoletnimi kršilci postopa kot z odraslimi.

Komisija predlaga naslednje: — Glavni pravdnik naj določi služben način, da se bo moglo nadzirati ravnanje z otroci; v tem naj bi bila vključena posebna registracija in ugotovitev pravilne starosti aretiranih mladoletnih kršilcev; podučiti naj se maršale in agente preiskovalnih zavodov, okrajne pravdnike in druge uradnike, da preiščejo slučaje mladoletnih potom federadlnih probacijskih uradnikov pri lokalnih sodiščih za mladoletne; uporabljajo naj bi se socialne agencije, sirotišnice in slične zavode mesto kot do sedaj jetnišnice; uveljavilo naj bi se način, ki se ga že nekatera okrožja poslužujejo, namreč, vzdržati odlok zveznega sodišča, dokler ni mogoče priti do sodelovanja kakega mladinskega ali državnega sodišča; kjer mora odločiti zvezno sodišče, naj bo preiskava dalekosežna; ako so otroci zaprti pod zanje neprimernimi razmerami, naj se jih preseli drugam ali jih pa izpusti pod pairolo.

KOLIKO BI ZNAŠAL DAVEK NA PIVO?

Dohodek od davka na pivo bi znašal okrog 250 milijonov.

WASHINGTON, D. C., 9. julija. — Glasom tajnih zapiskov zakladniškega oddelka bi znašal davek na pivo, ako bi se istega varilo postavno, letno celih \$250,000,000. Te številke b se predložilo v slučaju, da jih kongres ali predsednik zahteva. Predsednik ne namerava legalizirati za sedaj piva, zakladništvo pa ne bo poslovalo brez njegovih naročil.

Te številke se nanašajo samo na prodajo piva v sedemnajstih državah, ki niso uvedle prohibicijske postave ali jo pa ovrgele.

Glasom podatkov znašajo davčni dohodki od alkoholnih pijač v Angliji 19 odstotkov, v Kanadi 17 odstotkov, na Norveškem 15 in v Avstriji 18 odstotkov skupnih davčnih dohodkov.

RDEČI KRIZ ODREKEL POMOČ

WASHINGTON, D. C., 9. julija. — Ameriški Rdeči križ izjavlja, da ne bo pomagal premožarjem v Pennsylvaniji, ker ne more kršiti pravil, ki določajo, da se sme uporabljati društveni denar le v slučajih katastrofe.

Todnevno izjavo je dal Rdeči križ v odgovor na prošnjo gubernerja Pinchota, ki se je obrnil na Rdeči križ za pomoč.

MELLON JE SKRAJNO IZMUČEN

NICA, Francija, 9. julija. — Andrew Mellon, ameriški zakladniški tajnik je danes dospel sem. Jako je kašlal ter bil skrajno izmučen vsled dela v Parizu.

Glasom poročil ni verjetno, da bi ga v tem stanju obiskal v Cap Ferrat državni tajnik Stimson, ki je ravnokar dospel v Evropo.

CELO STAVKOKAZI ŠTRAJKAJO

KINLOCH, Pa., 9. julija. — Premogorov tukajšnje Valley Camp Co. je moral nehati obratovati, ker je 45 stavkokazov pustilo delo. Kompanija je najela te ljudi v Clevelandu. Sedaj zahtevajo od nje, da jim plača stroške za vožnjo nazaj v Cleveland, ker se jim ni prej povedalo, da bodo morali delati kot stavkokazi.

DVA MEHIŠKA GENERALA OBDOLENA

MEXICO CITY, Mehika, 9. julija. — V obdobju, ki jo je prejel generalni pribojnik sinoči, sta obdoležena generala Alejandro Manguera in Alberto Zuno Hernandez vodstva neke tolpe, ki je tekom zadnjih let izvelkla iz čepov bogatih mehiških oljnih magnatov znatne vsote pešov. Istčasno se dolži prejšnjega finančnega ministra Luisa Cabrera, ki je bil pred kratkim obdožen tudi proti-državnega delovanja, da je imenovano tolpo podpiral in jo ščitil pred postavami.

NATANČEN ROPAR

Ropar priznal, da je zopet obiskal žrtev, da se prepriča o njegovi poštenosti.

IRVINGTON, N. J., 9. julija. — Valentine Christ, 21 let star, stanujoč na št. 90 Columbia Ave., Newark, je glasom njegove lastne izjave na policijskem uradu priznal, da je z revolverjem v roki zahteval od prodajalca gasolina na Frelinghuysen Ave. v Newarku, da mu dovoli vzeti iz blagajne denar.

Vse kar je mogel najti v blagajni je bilo 5 dolarjev, katere je naglo spravil in odbežal. Razočaran pa je bral drugo jutro v listih, da je ropar, ki je perjsnji večer oropal omenjeno blagajno vzel cel skupiček v znesku 18 dolarjev, in ker je bil navajen le točnosti v sakem oziru, sklenil je, da zopet obišče že prej oropane prodajalca in se prepriča o poštenosti moža. Podal se je toraj še enkrat na mesto in z revolverjem v roki zahteval, da mu ta točno in pravilno označi koliko vsebuje blagajna. Kar sam odpri in pogled, je bil odgovor prodajalca, ki je strahoma držal roke kvišku. Ropar je pregledal knjige in našel, da bi morala vsebovati blagajne le 73 centov, ter izpraznil vsebino, zabijujoč prodajalca, da ga bo naučil v bodoče točnosti in poštenosti na bolj sirov način, ako ne bo sam vodil natančnih računov.

Christ je izpovedal na stražnici tudi, da je cestna železnica, ki vozi v Rahway vozila prepočasno za njegov beg in je vsled tega izstopil, ter se vsedel v na cesti stoječi prazni avtomobil in ker je bil zadovoljen s hitrostjo in lepo vožnjo v avtomobilu, je tudi tega obdržal, da mu bo v bodoče lažje izvrševati tatvinski posel. Policija ni mogla najti lastnika ukradenega vozila, pač pa se je prepričala, da ima v rokah prebrisanega tička, katerega je ovidila neka ženska, kateri je pričal stanovanje izključeno z naronanim drobljem.

OGENJ V KEMIČNI TVORNICI

PHILIPSBURG, N. J., 9. julija. — V tukajšnji kemični tvornici J. T. Baker Co. je nastal ogenj, kateremu je sledilo več eksplozij. Štirje ognjegasci so bili poškodovani. Cel okraj Philipsburga in dell Eastona, Pa., na drugi strani reke Delaware, so čutili pokanje, ko so se vnele kemikalije in eksplozivale. Ognjegasci sosednjih krajev so prhiteli pomagati na ponovne klice na pomoč.

SREČNO MESTO

CHICAGO, Ill., 9. julija. — M. K. Madison, vodja oddelka železnice je včeraj zamenjkal dva delavca v Chicago, Burlington and Quincy, Leland, Ill. Konečno je moral brzojaviti na urad sledeče: V celem mestu mi ni bilo mogoče najti dveh nezaposlenih moških. Prosim najemite dva moška kje drugje in mi ju pošljite. Leland ima 568 prebivalcev ter leži kakih 30 milj južno od Aurora, Ill.

POST IN GATTY NADALJUJETA POLET

COLUMBUS, O., 9. julija. — Letalca Post in Gatty sta nameravala poleteti ne da bi se vsbavila v Chickasha, Okla. Janes zjutraj. Med tem se je pa ponesrečil zrakovplov, v katerem sta jima sledili ženi iz New Yorka. To se je zgodilo krog šeste ure popoldan, malo kasneje ko sta letalca pristala v Winie Mae. Obe soprogji letalcev ter pilot so ostali nepoškodovani.

ECKENER PRELOŽIL PREKOMORSKO SLUŽBO

FRIEDRICHSHAFEN, Nemčija, 9. julija. — Rr. Hugo Eckener, ki je včeraj predsedoval seji delničarjev German Aeronautic Society je rekel, da je moral preložiti svoje načrte za redno prekomorsko službo z Zeppelin na drugo leto, ker so gospodarske razmere letos skrajno nepovoljne.

ZA \$792.436.116 POSOJIL VETRANOM

WASHINGTON, D. C., 9. julija. — Z nadaljnimi posojili dne 27. junija, znaša skupna vsota veteranom posojenega denarja odkar je stopila v veljavo tozadevna postava \$792,436,116. Denar je bil posojen 2,064,609 osebam. Glasom podatkov je izposodil največ urad v Washingtonu in sicer \$152,858,078. 417,804 veteranom. Urad v New Yorku je na drugem mestu.

PROTICERKVENE POSTAVE POLNOMOČNE

VERA CRUŽ, Mehika, 8. julija. — Dva otroka so danes izključili iz šole, ker sta med proti-katoliškim podukom pričela vpiti: — Dolgo naj živi Kristus kralj! — Podučeval je predstojnik šole po navodilih oblasti, da se tako podre pred kratkim uvedeno postavo, ki omejuje cerkvene pravice.

STIMSON OBISKAL DINO GRANDI-JA

RIM, Italija, 9. julija. — Henry L. Stimson, ameriški državni tajnik, je dospel danes opoldan v spremstvu poslanika Johna W. Garreta v ministrstvo za zunanje zadeve. Sprejel ga je Dino Grandi, italijanski minister za zunanje zadeve.

OGENJ V KEMIČNI TVORNICI

PHILIPSBURG, N. J., 9. julija. — V tukajšnji kemični tvornici J. T. Baker Co. je nastal ogenj, kateremu je sledilo več eksplozij. Štirje ognjegasci so bili poškodovani. Cel okraj Philipsburga in dell Eastona, Pa., na drugi strani reke Delaware, so čutili pokanje, ko so se vnele kemikalije in eksplozivale. Ognjegasci sosednjih krajev so prhiteli pomagati na ponovne klice na pomoč.

SREČNO MESTO

CHICAGO, Ill., 9. julija. — M. K. Madison, vodja oddelka železnice je včeraj zamenjkal dva delavca v Chicago, Burlington and Quincy, Leland, Ill. Konečno je moral brzojaviti na urad sledeče: V celem mestu mi ni bilo mogoče najti dveh nezaposlenih moških. Prosim najemite dva moška kje drugje in mi ju pošljite. Leland ima 568 prebivalcev ter leži kakih 30 milj južno od Aurora, Ill.

IZ ALBANY V EVROPO PO VODI

ALBANY, N. Y., 9. julija. — Pričakuje se, da se bo otvorilo še ta mesec transatlantiško parobrodno službo iz Albany v Evropo. Ladje bodo pristajale v štirih evropskih pristaniščih. Tozadevno privoljenje od United States Shipping Board-a je prejel American Hampton Roads Line. Albany bo potem v zvezi z Londonom, Hullom, Edinburgom in Dundee-jem, Škotska.

STRELJALI NA EGIPTSKEGA POSLANIKA

CAIRO, Egipt, 9. julija. — Neznane osebe so streljale na Tewfik Rifaat pašo, predsednika poslanske zbornice, ko se je vračal s štirimi hčerami v avtomobilu domov po kratki vožnji.

MEHIKA OGORČENA

Mehiška vlada bo vložila protest proti aretaciji mehiškega konzula v Chicagi.

MEXICO CITY, Mehika, 9. julija. — Vsled aretacije Adolfa Dominguez, mehiškega konzula v Chicagi, se je bilo boati napetih odnosov med Mehiko in Združenimi državami.

Ostri načelni in uradniški članki so opisovali te in druge dogodke zadnjega časa v Združenih državah, ki so imeli kak stik z Mehiko in imeli namen zbuditi v ljudskih čustvih sovražstvo. Genaro Estrada, tajnik zunanjih zadev, je izjavil poročevalcu United Press, da se je bal, da bo ta dogodek škodoval odnosom med Združenimi državami in Mehiko.

Rekel je nadalje, da je vložil preko mehiškega poslanstva v Washingtonu protest na Združene države napram sodniku Thamasu Green v Chicagi, ker je isti obsodil Domingueza radi nasprotovanja sodišču.

ZDRAVNIK NAROČIL UNICITI RAČUNE

WORCESTER, Mass., 9. julija. — V svojem testamentu, katerega se je danes tu odprlo, naroča Dr. William L. Johnson, da se takoj uniči vse zapiske in z njimi vse račune njegovih nekdanjih pacientov. Nadalje je volil po \$1.00 nekemu društvu in cerkvi, ostalo premoženje pa razdelil med sorodnike.

DOSPEDI PRAVOČASNO

MT. RAINIER, National Park, Wash., 8. julija. — Reševalci, ki so iskali truplo na Mt. Rainier ledeniku ponesrečenega Roberta K. Zinn, so našli na dva poškodovana hribovca, ki sta padla v prepad in ticala tam brez vsake pomoči. Da sta ušla smrti, se imata zahvaliti sreči, da sta priletela na mehak sneg, ko sta bila zdrsnila kakih tisoč čevljev globoko v prepad. Iskarnje za Zinnom se nadaljuje.

DENARNA NAKAZILA

IZVRŠUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 500	\$ 9.35	Lir 100	\$ 5.75
Din 1000	\$ 18.50	Lir 200	\$ 11.30
Din 2500	\$ 45.75	Lir 300	\$ 16.80
Din 3000	\$ 54.60	Lir 500	\$ 27.40
Din 5000	\$ 90.50	Lir 1000	\$ 54.25
Din 10,000	\$ 180.00		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Pristojbinz znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$5.25.

Za isplacilo večjih zneskov kot agoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisanimi potom sporazumete glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pristojbino 75c.

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone Barclay 7-0360

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
313 W. 12th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izbaja vsaki dan izvenit nedelji in praznikov.

Dopolni bres podpis in osebnosti se ne pričujujejo. Denar naj se blagovno pokljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 12th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3875

NOVI DRŽAVNI DAVKI

Prihodnji zakonodaji bo predložena težavna naloga, namreč otvarjanje novih virov za davke. Težavna zadeva, pečati se z davki, katere smatra ljudstvo kot nekaki tribut, ter jih že sedaj skrajno težko in nerado plačuje. Ta nevolja, davek plačujočega občinstva pa temelji v večji meri le na načinu, kako se od vladujoče stranke porabi ta denar, s številnih strani se ljudstvo namreč obvešča, da se večji del denarja zapravlja v strankarske svrhe.

Tako očitajanje ni omejeno izključno na našo državo, ter ne bo mogoče ljudstvo drugače prepričati, dokler bodo politiki razširjali take vesti.

Komisiji, katero je imenovala zadnja zakonodaja, da prouči novi vir davkov je načeloval senator Mastick in prva naloga te komisije je bila zbrezremeniti v gotovo meri posestva, ki nosijo največja bremena obdavčenja. Najti je bilo toraj treba nove vire obdavčenja, ali pa zvišati že itak ponekod previsoke davke.

Mastickova komisija se je zedinila glede nekaterih predlogov, katere namerava predložiti prihodnji zakonodaji in med temi sta dva predloga, katera bo najbrže sprejelo ljudstvo kot skrajno neprijetna in nezaželjiva. Toda če bosta sprejeta bo najbrže možno znižati prevec obdavčenja posestva.

Kot novi vir naj bi se obdavčilo glasom teh predlogov tobak, v prvi vrsti na cigarete v škatljah; to je dva centa na vsak zavitek s čimur bi se dvignilo nekako \$14,000,000. Od davka na kadični tobak in tobaka za nuhlanje pa se pričakuje dohodek nadaljnjih \$13,000,000. Tako naj bi bilo ne le razkošje možkih, temveč tudi žensk obdavčeno v korist države.

Vsa sredstva, s katerimi si ženske pričarajo nazaj mladost, naj bi bila obdavčena. Zvezni trgovski department je izračunal, da porabijo ženske, katere v novejšem času mnogo pokadijo, na leto nekako 30 milijonov dolarjev za kosmetična sredstva in lahko je računati, da bo mogoče dobiti iz tega nadaljne \$3,000,000.

Komisija bo predložila tudi davke na trgovska podjetja, ker pa je sedanji položaj v trgovini zelo slab, pričakuje se dolgih in unetih debat v zakonodaji od vseh strani, ter bo uvedba novih davkov zadela na najmočnejši odpor. Če bodo protesti kaj koristili, pa je odvisno v glavnem od razvoja.

Denar bo moral priti od nekod in tako stoji državna zakonodaja pred veliko odločitvijo.

Iz Slovenije.

Odkritje spominške plošče.

Udruženje gledaliških igralcev, podoktor Ljubljana, je odkril 28. junija popoldne ob pol 3. uri v Cerk-ljahl svojemu velikemu tovarišu Ignacijju Borštniku na njegovi rojstni hiši spominško ploščo.

Več milijonov škode na Jelovici.

Kakor poročajo, je divjal pred kratkim nad Jelovico v bližini Blede silen orkan, ki je odnašal strehe in podri številna drevesa. Gosdovi Jelovice so mestoma popolnoma uničeni. Očividci cenijo, da je okoli 40 posestnikov uničenega nad 100 tisoč kubičnih metrov smrekevega in bukovega lesa ter da znaša škoda več milijonov dinarjev.

Tudi v Ribnem pri Bledu je napravil orkan mnogo škode. Lepa sadna drevesa so ponekod popolnoma uničena, ker so bila izruvana s koreninami. Po vasi je videti hiše, ki so radi silnega orkana vse razdejane. Tej manjka straha; drugi zopet dimnik, mnogo kozolcev je razmetanih na dvoriščih je mnogo pobite opeke. Skratka — slika groznega razdejajna, kakršnega ljudje vobče ne pomnijo.

Gadj ga je pičil.

Pred kratkim smo poročali o nekem posestniku, ki ga je pičil gad. Sedaj pa poročajo o drugi žrtvi kačjega pika. Tokrat gre za 4-letnega otroka. Šil so po glavni cesti, ko je otrok nenadoma zakrčkal. Pod nogami se mu je zviljal gad. Mati je opazila tudi dve krvavi piki na nogi in tedaj je vedela, da to ne more biti nič drugega, kot kačji pik. Otroka so brž odpeljali k dr. Umarju v Ljutjo, ki je rano razširil in mu vbrizgnil serum proti kačjemu piku.

Strela zanelila velik požar.

Iz Rajhenburga poročajo, da je zgorelo gospodarsko poslopje in kozolec, last Franca Pribižiča, posestnika na Raztozu pri Rajhenburgu. Požar je zanelila strela, ki je udarila v kozolec ki je stal zraven gospodarskega poslopja. Obe poslopji sta zgoreli do tal. Gasiti ni bilo mogoče, ker ni v bližini vode, razen tega sa ležali postopji na hribovcu. Na kraj požara ni bilo nobenega gasilnega društva, ker so vsa prevec oddaljena, gasilci pa tudi ne bi mogli dosti pomagati. Nevarnost je obstojala, da bi se ogenj razširil na sosednje drvarnico in pa na stanovanjsko hišo, kar so komaj preprečili. V gospodarskem poslopiju je bila zgoraj kašča, v kateri je bilo še žita, predvsem pšenica in pa nekaj suhega mesa, drugi del gospodarskega poslopja je zavzemal skedenj. Tu so bili shranjeni razni poljedeljski stroji, kateri so zgoreli ali pa so neuporabni. Spodnje prostore je zavzemal hlev, v katerem se je nahajala osem glav živine, katero so pa k sreči vs orešili. Kozolec je bil prazen, pač pa je bil spodaj stroj za mletenje žita, železen plug in pa drugo poljedeljsko orodje, katero je vse uničeno.

Pogled na pogorišče nudi žalostno sliko. Od lepega gospodarskega poslopja je ostal še zidani temelj, dočim od kozolca ni ostalo razen nekaj zgozlenih tramoov ničesar. Škoda je nad 100,000 Din, a lastnik je zavarovan pri Vzemalni zavarovalnici za borih 15,000 Din.

Učence utonili v Krki.

Identiteta neznanega utopljenca ugotovljena.

Pred kratkim smo poročali, da so v soboto 20. junija v Stranjah potegnili iz vode truplo 60-letnega moža, ki je imel pri sebi 9730 Din gotovine, a je bil brez dokumentov, tako da njegove identitete niso mogli ugotoviti. Šele 22. junija popoldne so ugotovili, da je to prevžikar Fr. Škerpel iz Depala vasi štev. 27 pri Domžalah. Z domačini se menda ni posebno dobro razumel, bil pa je zelo nervozen in do skrajnosti razdražljiv. Pred dnevi je prodal gozd in nato z denarjem izginil od doma. Domače njegova odsotnost ni prav nič skrbelo, saj so bili navajeni, da je včasih kar na lepem odšel za več dni k sorodnikom. Prepričani so bili, da je tudi sedaj odšel k njim.

Smrtna kosa.

V Krškem je preminula po kratki in mučni bolezni v visoki starosti 78 let Julija Lapajna, rojena Žužek, soproga ravnatelja, meščanske šole v p., in odličnega organizatorja slovenskih posejilnic Ivana Lapajna ter pisca raznih strokovnih knjig. Pokojnica je bila po rojtu iz znanega Žuškovca rodovine v Ljubljani.

Svedrovi pred sodiščem.

Ljubljanski mali kazenski senat doželnega sodišča, ki mu predseduje s. o. s. Ivan Kralj, je razpravjal 23. junija o treh zločincah, o ponaorjanju Hlstin, o težji telesni poškodbki in končno o tatvinah drzane žeparice Milke Šabanovič, po rodu Zagrebčanke, ki so jo davi pripeljali iz ženske kaznilnice v Begunjah na Gorenjskem ter je obtožena, da je bila lani aprila udeležena pri večji tatvini, izvršeni na sejmu v Brezovici pri Zagrebu.

Razprave pred kazenskim senatom so monotonne. Javnost je bolj zanimala razprava, ki se je odredžala v petek 26. jun. Pred sodnike je bila pripeljana 6-članska vlomilska tolpa, ki je svoje mnogoštevilne in prav plodonosne vloome izvrševala od novembra lani do sredi februarja letos. Tolpa se je pojavljala v Ljubljani, po Dolenskem in Gorenjskem.

Člani tolpe so vsi polnoletniki in je za to razprava javna. Glavar tolpe je bil 19. maja leta 1884 v Kosovih pri Kamniku rojeni, brezposelni krojaški pomočnik Janez Pavlič, znan kot eden najdrznejših in najbolj prebrisanih svedrovcov. Zaradi raznih tatvin in vlomov je že prešel 26 let po zapornih. Zadnje kazen — 10 let težke ječe — je lani ob koncu septembra preстал v Mariboru. Po prestani kazni se je kmalu pojavil v Ljubljani, kjer je poiskal sebi vredne tovariše in znanca iz zaporov. Novembra je Pavlič začel na delo kot profesionalist izvrševati vloome. Ni bilo dneva, da ne bi listi javljali o večjih vlomih in tatvinah v Ljubljani ali pa na deželi. Sprva se je svedrovska družba še skrivala, ter je bila zelo oprezna, pozneje pa je začela kar javno nastopati in nakradno blago otrok za malenkostne uhške pomjati. To jo je naposled potopilo.

Pavličeva družba so tvorili: 29. letni čevljarški pomočnik Janez Meserko, brez stalnega bivališča, doma iz Migolca pri Mirnem, in 3 Ljubljancani: Ivan Skopin, 29-letni strojni ključavničar, Ivan Kosirnik, 35-letni sedlar in piskar, ter Stan-ko Jereb, 30-letni čevljarški pomočnik. Pavličeva družba ima na vesti okoli 15 vlomov, s katerimi so bile rane stranke odkodovane za približno 32,000 Din.

Največji vlom je Pavličeva družba izvršila 12. januarja petoči. V

Novem mestu je vlomila v prostore tovarnarja Joska Povha in mu odnesla razno manufakturno blago v vrednosti 14,000 Din. Blago so vlomilci potem prodali po deželi. Zadnji vlom je tolpa izvršila 10. febr. v Kranju. Trgovcu Franu Sircu so v lomih odnesli za približno 8000 Din raznega blaga. Blago so kar javno ponujali po ljubljanskih gostilnah, to je postalo za pestro družbo usodno in kmalu so bili vsi za rešetkami.

Nesreča pri kresovanju.

Na vseh koncih in krajih so 23. junija goreli kresovi, s hribov je odseval svet daleč naokoli. Tudi v Ljubljani in bližnji okolici so žgali kresove. Dočim je v Ljubljani kresovanje potekalo brez vsake nezgode, se je na Brdu pri Viču pripetila težja nezgoda, katere žrtev sta postala 18-letni krojaški vajenec Ivan Mauser in njegov 14-letni brat Karel, sio delavca Jakoba Mauserja, zaposlenega v pivovarni "Union". V mladeniški prenessnosti sta kakor drugi fantje skakala čez ogenj, ko sta ga pa hotela preskočiti vsak z druge strani, sta se sredi ognja zalotela z glavama skupaj in sta vsled zalota omamljena padla v ogenj. Oba je sestra, ki je bila priča nesreče, za noge potegnila iz ognja. Pri nesreči sta dobila precejšnje opekline, zlasti Ivan se je močno opeknel po glavi in nogah, ker je bil v spalnih kopalnih hlačkah. Oba so morali prepeljati v bolnico.

Iz Jugoslavije.

Tragedija nezakonske matere.

Pred sodiščem v Požegi je sedela na zatočni klopi 23 let stara Roza Števinovičeva, ki je 19. avgusta lanskega leta ustrelila kmečkoga fanta Jos. Jakovljeviča, ker jo je v poletju leta 1929 na polju napadel in posilil. Obljubil ji je, da jo bo vzel za ženo, če ga ne ovadi sodišču. Ker se je kčila mater, je nekega večera šla v sosednji vas k babiči. Med potjo je srečala Jakovljeviča, in zahtevala od njega, naj izpolni sedaj svojo obljubo, nakar pa ji je odgovoril, da jo vzame za ženo, če ima 20 tisoč Din. K nesreči je obtoženka imela pri sebi revolver in je v jez ustreli na Jakovljeviča, ki se je mrtev zgrudil na tla. Nesrečno dekle se je onesvestilo in nekaj ur pozneje na mestu porodilo. Sodišče je obtoženko obsodilo na šest mesecev zapora, ki ga bo pa odsedela šele potem, ko bo otrok večji in močnejši ter bo že mogel pogrešati materinsko nego.

Zaradi bede je šel v smrt.

V Zagrebu se je pred kratkim obesil v svoji delavnici čevljar Slavko Paja. Ko je piršila v delavnico neka ženska, je prestrašena opazila obsešena, ki je bil že mrtev. Na mizi je pustil listek, v katerem izjavlja, da gre v smrt zaradi bede, ker ne more več preživljati žene in četvero otrok.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naproseni, da jo po možnosti čimprej obnovov. — Uprava "G. N."

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Express

DAVICA NAJBOLJ SMRTONOSNA MED TUJERODCI.

Takozvane tujejezične skupine (ki po ameriških statistikah vključujejo tujerodce in njihove otroke) pokazujejo najhujše število smrti radi difterije, kakor je razvidno iz poročila komisije za preprečevanje difterije. Iz tega poročila je razvidno, da je leta 1930 umrlo v mestu New York 90 otrok tujak rojenih staršev za difterijo, dočim število smrti radi difterije med otroci tujerodnih staršev je znašalo 108. Ta večja mortaliteta radi difterije prevladuje brčkone med tujerodci tudi drugih ameriških mest.

Med Italijani New Yorka je bilo lani 27 smrti radi difterije, radi česar ta skupina najvišjo mortaliteto med tujejezičnimi skupinami. Število smrti izmed otrok ruskega, poljskega, avstrijskega in ogrskega izvira — večinoma Židov — je bilo 19. Med črnici je bilo 5 smrtnih slučajev. Izmed tujerodnih skupin najmanj smrti pa je imela nemška skupina — 4 smrti.

Zdravstveni komisar mesta New York poudarja, da je potrebno obratovati največjo pažnjo tujejezičnim skupinam, da se otroci teh skupin rešijo smrti radi davice. Res je, da mnogi izmed najbolj naprednih staršev v vseh tujerodnih skupinah se poslužijo ponujene prilike cepljenja proti davici, da tako zaščitijo svoje otroke pred to grozno boleznijo. Na drugi strani pa je še prevec tujerodcev, ki radi neznanja ali predsodkov izpostavljajo svoje otroke tej nevarni bolezni. Komisar poudarja potrebo največjega napora,

PREVEC NEZGOD V AMERIKI.

Iz poročila National Safety Council za 1. 1930 je razvidno, da je število smrti radi nezgod v tem letu znašalo 99,000. To je strašno število in najvišje izmed vseh prejšnjih let.

Avtomobil je odgovoren za 33,000 življenj, drugi visoki rekord, namreč 5% več kot v prejšnjem letu. Poleg teh smrtnih nezgod bilo je v cestnem prometu poškodovanih nekaj 1,000,000 ljudi. Prevelika brzina je bila vzrok za 19% poškodovanih in 29% smrtnih nezgod. Trideset odstovoznikov, zapletenih v smrteno nezgode, je bilo pod starostjo 25 let. Da so ženske bolj skrbne voznice, je morda razvidno iz dejstva, da je 94 odstovoznikov v smrtnih nezgodah bilo moškega spola.

Veliko je število nezgod v hiši vsled padcev, opeklin, eksplozij, za- dušenja itd. Te domače nezgode so lani povzročile 30,000 smrti in skoraj 4,000,000 poškodb. Največ smrti je bilo radi padcev, opekline in ek-

splozije so bile druge na vrsti in zaradi tega je bilo na tretjem mestu kot vzrok smrti radi nezgod v lastnem stanovanju.

Kar se tiče industrijalnih nezgod, jih je bilo nekoliko manj kot leta 1930. Vendarje je bilo še vedno 19 tisoč smrtnih nezgod in nekaj 2,500,000 industrijalnih nezgod ki so povzročile le poškodbe.

Zdi se, da največje tovarne so storile največji napredek v znižanju števila nezgod.

20,000 smrti in približno poldrugi milijon poškodb je pripisati raznim nezgodam, kot utopljenju, nezgodam s strelnim orožjem itd.

Železnice so znižale tekom zadnjega leta število smrtnih nezgod za 9%, na drugi strani bilo je več smrtnih nezgod pri aeroplanih, zlasti onih, ki služijo zabavi in sportu.

Utonilo je približno 8000 ljudi in nezgode s strelnim orožjem so odgovorne za 3000 življenj. Največ izmed teh zadnjih smrti je bilo radi igranja z dozdevno nenabasanim revolverjem.

National Safety Council računa, da gmotna izguba letnih nezgod znaša v Združenih državah 3000 milijonov dolarjev.

Ljudje, ki si ne znajo dobro oporekati, se običajno skregajo.

Lažnjivci potrebujejo vedno prav dober spomin in ga navadno tudi imajo.

Prav vselej si prihraniš lahko mnogo časa s tem, da pustiš nasprotniku zadnje besedo.

POZOR

Nekateri nam še vedno pisarijo na naš stari naslov — 82 Cortlandt Street, česar posledica so zamude in včasih se tudi kako pismo izgubi. Naš sedanji naslov je: "GLAS NARODA 216 West 18th St., New York, N. Y. kar naj blagovolijo vsi vpoštevat. Kdor ima še stare zalepke, naj na nji popravi naslov, predno pisno odpošlje. Uprava.

VSE ONE ROJAKE ŠIROM ZDRUŽENIH DRŽAV IN KANADE, KI SE NIMAJO PRI NAS VLOG, VABIMO, DA SE PRIDRUŽIJO NAŠIM MNOGOŠTEVILNIM VLAGATELJEM

Denar je pri nas varno naložen in ga zamorejo vlagatelj dvigniti takoj, brez vsake odpovedi, kar je v mnogih slučajih zelo važno.

Vloge obrestujemo po 4%

Sakser State Bank

32 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

CENA

DR. KERMEVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berile (ENGLISH-SLOVENIAN READERS)

\$2.—

KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 West 18th Street New York City

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. P. ČEHOV:

NA LETOVIŠČU

Po peronu želez. postaje se je izprehajal gori in doli nedavno poročen parček. On jo je držal okrog pasu, ona se je stiskala k njemu, in oba sta bila srečna. Izba oblakov je gledala nanju luna in se mrdala: najbrž ji je bilo za malo, ko je pomislila na svoje dolgočasno, nikomur potrebno devišstvo. Ozračje je bilo gosto nastičeno z vonjavno bezgovih in črešnih cvetov. Nekje na oni strani tračnic se je drla žolna...

— Kako je lepo, Saša, kako je lepo! — je dejala žena, — kar zdi se ti, da so vse to le sanje. Le poglej, kako prijetno in laskavo gleda na naju ta gozdiček! Kako so mili ti solidni, molčeči telegrafski drogovi! Vso okolico ti poživijo, zakaj pričajo ti, da so nekje tam daleč ljudje... civilizacija... Ali ti ne ugaja, če veter prinaša do tvojih ušes slabotni šum prihajajočega vlaka?

— Da... Toda, kako vroče roke imaš! To je zato, ker se venomer razburjaš, Varja... Kaj bo danes za večerjo?

— Zrezki in pišče... Piščeta bo za oba dovolj. Zate so pripravili iz mesta sardine in jesetre.

Luna se je nejevoljno skrila za oblake. Človeška sreča jo je spomnila na njeno samotno, na samotno postelj onstran gozdov in dolin...

— Vlak prihaja! — je dejala Varja, — Kako lepo je to!

V doljavi se je prikazalo troje ognjenih oči. Na peron je stopil postajenačelnik. Na tračnicah so tu ga tam zasijale signalne luči.

— Vlaka počakava, potem pa greva domov, — je dejal Saša in zavezhal. — Dobro se imava, Varja, tako dobro, da je kar neverjetno!

Temno strašilo se je brez šuma pripelžilo na peron in se ustavilo. V napol razsvetljenih oknih vagonov so se pokazali zaspani obrazi, kloboučki, pleča...

— Ah, ah! — se je razlegla iz nekoga vagona, — Varja nas je prišla z možem čakati! Evo ju! Varenjka!... Varečka!

Iz vagona sta planili dve deklici in se obesili Varji okoli vratu. Za tema se je prikazala polna, priletna dama in visok, suh gospod s sivimi zaličci, nato dva gimnazijca s prijago v rokah, za gimnazijcema guvernanta, za guvernanta baba...

— Evo, tudi mi, tudi mi smo tu, — je pričel mož z zaličci in stiskal Saši roko. — Tak si nas vendarle dočakal! Si bil jezen na strica, ker ga ni, kaj? Kolja, Kostja, Nina... otroci! Poljubite bratrance Sašo! Takole za tri, štiri dni smo prišli k tebi. Upam, da ti ne bomo v napoto? Ti pa; prosim, kar po domače, brez čeremonij.

Ko sta soproga zagledala strica in njegovo družino, ju je prevzela groza. Med tem ko je stric govoril in ga poljubljala, je Saša v duhu je videl sliko: on in žena morata dati gostom na razpolago tri sobe, pernice, blazine; jesetri, sardine in zrezki izginejo v eni sekun-

di, bratrance trgajo cvetje, polivajo črnlo, razsajajo, teta po cele dni govori o svoji bolezni (sladkorna bolezen in bolečine v križu) in o tem, da je rojena baronesa von Flintich...

Saša je kar ježno gledal svojo mlado ženo in ji šepetal:

— K tebi so prišli, da bi jih vrag!

— Ne, k tebi, — je odgovarjala ona, blede in takisto z nejevoljo in jezo. — Saj niso moji sorodniki, marveč tvoji.

Obmila se je k gostom in dejala s prijaznim nasmehom:

— Dobrodošli!

Izba oblaka je spet priplavala luna. Bilo je videti, kakor da se smeje; najbrže je bila vesela, da nima sorodnikov. Saša pa se je obrnil, da bi skril pred gosti svoje srdito, obupano lice in dajajoč glasu radosten, blagodušen izraz, dejal:

— Dobrodošli, dobrodošli, dragi gostje!

OTVORITEV IZSELJENIŠKEGA KONGRESA V ZAGREBU

Zagreb, 27. junija. — Ob 10:30 je otvoril kongres izseljencev predsednik vseh izseljeniških organizacij šef centralnega presbiroja Milani Marjanovič in podelil besedo zastopnik izseljencev prof. Deviču, ki je predlagal, naj se pošlje pozdravna brzojavka predsedniku vlade in ministru za socialno politiko in narodno zdravje. Nato je izrazil svojo zahvalo banu Dravske banovine in mestnemu načelniku ter meščanom ljubljane za lepi sprejem, ki so jim ga priredili, nato pa je predlagal pozdravno brzojavko našem poslaniku v ameriških Združenih državah. Za njim je pozdravil izseljenice podban savske banovine dr. Stevan Hadži in imenu banovine in jim želel dobrodoščilo.

Mestni načelnik Skrljč je izrazil veselje, da so izseljenci prišli nazaj v stare kraje Jugoslavije in v srce Hrvaške, ki je že davno polje jugoslovanske tradicije.

V imenu ministra za socialno politiko je izrekel pozdrave dr. Fedor Aranleki.

V imenu slovenskega odbora pa je pozdravil kongres g. Kraut, a ženske organizacije ga. Kranič-Peleš in dr.

Nato je predsednik kongresa Milan Marjanovič dal besedo predsedniku Deviču, ki je imel deferat. Dejal je, da je treba razdeliti izseljenice v one, ki imajo rodbino in ki želijo ostati v Ameriki, ter v one, ki se morejo ali se želijo vrniti v domovino.

Izseljencev, organiziranih v jugoslovanskih podpornih društvih, je 270.000. Ta društva imajo kapital 18 milijonov dolarjev, svota zavarovanja pa se suče okoli 200 mill-

ionov dolarjev. Zdej je ravno aktualno vprašanje organizacije vseh teh društev v veliko jugoslovansko podporno federacijo.

Prosvetnih organizacij imajo izseljenci v Ameriki: 60 pevskih društev, 20 sokolskih in nekoliko prosvetnih zvez, dramsko-literarnih krožkov itd.

Jugoslovanskih izseljencev je v Ameriki 700 tisoč, od teh je polovica sprejela ameriško državljanstvo, da si osigura delo. Tu nastaja vprašanje takozvanega dvojnega državljanstva in kongres more napraviti ukrepe, da se reši to vprašanje. V vojni je prišlo v našo državo 10 tisoč dobrovoljcev iz Amerike, kar svedoči o moralni in materialni sili naših izseljencev. Dokazujejo važnost naših izseljencev za domovino, ugotavlja govornik, da so naši izseljenci poslali v domovino čez 10 milijonov dolarjev, skoro milijardo dinarjev. Zahteva od države, da posveti večjo pozornost izseljeniški vprašanju. Predlaga zborovanje delegatov naših izseljencev iz vseh krajev sveta, posebno iz Južne Amerike, Kanade, Avstralije in Nove Zelandije. Ta kongres naj bi bil temelj za organizirano in sistematično za izseljeniško stvar. Kot podlagu naj bi služile izseljeniške organizacije v državi, ki naj bi jih podpirala izseljeniška oblastva, ki bi morala biti stalno v kontaktu z vsemi organizacijami izseljencev po vsem svetu.

Drugi referat na izseljenškem kongresu je imel Ivan Mladinec, ki je dejal, da je od naših izseljencev 350 tisoč že potomcev izseljencev, to se pravi druga generacija, ki predstavlja polovico vseh izseljencev. Ta druga generacija je le deloma organizirana v naših podpornih organizacijah in se vedno bolj amerikanizira. Ulica zelo upliva na razvoj druge generacije, ker ji sugerira, da je Amerika najboljša in najbolj organizirana država na svetu. Starejši gledajo drugače na ta problem i ako nastaja v Ameriki med izseljenci spor med očetmi in otroki, v čemer leži tragedija mnogih izseljeniških rodbin. Toda v našem interesu je, da postanemo otroci Amerikanci in to se ne bismo smeli zabranjevati: Toda tudi ta druga generacija bi morala vedeti, odkod izvira in morala bi biti ponosna, da je od nas. Zdej se večina te dece razume in govori naš jezik. V manjših mestih je v tem oziru nekoliko boljše, v večjih pa slabše. Naše cerkve in šole v Ameriki bi morale intenzivno vplivati na to drugo generacijo. Naših rednih šol v USA je 37, izrednih 75, cerkva je 110. Neko posebno obnovo bi moralo stopiti v kontakt s vsemi našimi šolami in cerkvami v USA in dati na razpolago potreben material, posebno knjige, učila in slike, seveda priročne za Ameriko. Nato bi bilo treba organizirati ekstenzivno delovanje med drugo generacijo ter buditi pri njej interes za

stare kraje preko naših organizacij v Ameriki. Morali bi izdati brošure v ameriškem jeziku ter pošiljati tja čim več filmov in predavati. Zelo dobro so vplivale publikacije central. presbiroja "Kingdom of Yugoslavia" z 1919 in posebna izdaja "Chicago Tribune", posvečena Jugoslaviji. V tem pravcu bi se moralo delo nadaljevati. Gotovo število naših študentov iz Amerike bi moralo študirati nekaj časa v starih krajih, za kar bi dobro služile stipendije. Govornik je zaključil: Če se za drugo generacijo ne napravi več kot do zdaj, bo izgnila v Ameriki vsaka sled za nami, za našim jezikom in našo krvjo.

Nato je referiral izseljenec Rohnič. Naglasil je željo mnogih izseljencev, da se vrnejo v domovino, ker se je stanje v Jugoslaviji zboljšalo, gospodarska situacija v Ameriki pa postaja vsak dan težja, ker je zdej tam preko 6 milijonov brezposelnih, 10 odstotkov našega delovnega ljudstva v Ameriki je ostalo brez dela, 15 odstotkov dela po trikrat na teden, 20 odstotkov pa 4 dni v tednu. Razen tega so tudi meze precej padle. Oni naši izseljenci, ki so postali trgovci in podjetniki (okoli 2 odstotka), so v posebno težkem položaju, ker veliki ameriški trusti uničujejo v kralj vsak poskus naših ljudi. Oni, ki so se posvetili gostilničarskemu poslu, mnogo trpijo radi prohibicije in bi se radi vrnili v staro državo, da bi postali zopet kmetje, kakor so to bili pred svojim odhodom v Ameriko. Tu nastaja problem vrnitve v stare kraje. Mnogi ne vedo, kako bi se vrnili, ker nimajo podatkov o stanju v naši državi. Treba je organizirati obveščevalno službo. Največji del onih, ki bi se želeli vrniti, so industrijski delavci. Vrnitev ovirajo predvsem napačne vesti o razmerah v naši domovini. Tako so ravno pred odhodom izseljencev na kongres štrli v Chicagu glasove, da Jugoslavija pripravlja vojno in da presekuje ljudstvo iz Like v Bosno, v Like pa da se bo nastanilo samo vojaštvo, ki čaka na začetek vojske. Na podlagi tega se vidi, kako potrebne bi bile točne informacije za naše izseljence za razmere v domovini. Gospodarska kriza v Ameriki je težka, treba pa je povdariti, da se naši ljudje vzajem-

no podpirajo. Končal je: Svobodna domovina mora najti možnosti, da se naši izseljenci vrnejo. Pomagati jim mora vrnitve v rodne kraje, ker je to vendarle deca domovine, ki je v težkih časih živela daleč od nje.

RAZBOJSTVO UBEGLIH KAZNJENCEV

Iz Požarevca je prišla vest o divjaškem zločinu, ki so ga izvršili neki ubegli kaznjenci nad invalidom Živojinom Likme, ki ima v Požarevcu trafiko. Na sresko načelstvo v Požarevcu je prišla vsa preplašena trafikantova žena ter javila, da se njen mož prejšnje jutro podal na svojo njivo v mestni okolič in da je sedaj za njim izgubljen vsaka sled. Trafikant je bil dogovorjen za sestanke s nekim črncom, ki je hotel skupiti njegovo njivo.

Breski načelnik je takoj poveril polovico nekemu policijskemu agentu, ki je odšel s Živojinovo ženo na dotično njivo. Komaj sta detektiv in žena prispela tja, jama je prispel nasprotni trafikant ves izmračen in popolnoma mokeč. Dogodke prejšnjega dne in noči je mož takole opisal:

Ko je čakal na njivi na kupca, sta se naenkrat pojavila pred njim dva neznanca: moška v rjavkasti kanzje-niški obleki s opankami na nogah. Prosila sta ga, naj jima da tobaka. Ko je trafikant segel v žep, po dozo, ga je eden zgrabil za roko, drugi pa za glavo in mu zamašil usta. Trafikant se ni mogel braniti, ker ima samo eno roko. Napačnica sta za vrvila denar in dal jima je vse, kar je imel pri sebi. Bilo je blizu 2000 Din. Potem sta mu roparje z robcem zavezala oči ter ga odvedla s seboj. Hodil so tako tri ure, nato pa so se nekje ustavili in invalid je aludal sumenje vode. Tu sta mu roparja zvezala noge, ga dvignila in vrgla v vodo. Začel se je potapljati, s roko pa je krčevito mahal, da bi se dvignil na površje. K roki ga je

zaneslo v bolj plitvi, a zelo deroč del struge, po kateri ga je voda tako nosila, da je imel glavo še nad vodo. Naenkrat je občutil pod seboj pesek in končno ga je zaneslo na peščen otočič sredi reke Morave. Tu se je rešil spon, ostati pa je moral do drugega dne, preden je našel mesto, kjer je bila voda tako plitva, da jo je lahko prebrel do brega. Napačnica sta bila najbrže ubežnika iz kaznilnice v Zabell.

SIAMESKA DVOJČKA SO LÖCILI

BALTIMORE, Md., 9. julija. — Dve deklici, ki sta bili od rojstva spojeni z osemnajst palcev dolžine nad ledji, sta bili danes potom operacije ločeni.

Zdravniki pravijo, da ni še mogoče povedati, če bo operacija uspešna. Vendar je pa upati, da ostane ta deklic pri življenju, ker nista imeli skupaj zračenih življenjskih delov. Mogoče pa je tudi, da bo potrebna nadaljna operacija, da se jih obdržati živi.

Zdravniki v Baltimore pravijo, da je to prvi slučaj te vrste operacije v njihovi praksi. Drugi siameški dvojčki, so imeli navadno skupaj zračene življenjske dele ozroma živce, vsled česar je bila vsaka operacija nemogoča.

Naredite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v ZDA in drugih državah.

JAVNA DELA

WASHINGTON, D. C., 9. julija. Vlada v Washingtonu je končno resnejše pričela misliti na gradnjo poslopj, za katere je zadnji kongres odobril aropriacije v vsoti 179 milijonov 840.000 dolarjev. To je razvidno iz dejstva, da je zadnje čase oddala v sestavo vse večje načrte privatnim arhitektom.

V preteklosti je bilo vse arhitektono delo izgotovljeno po vladnih arhitektih, katerih štab pa ni obsežen. Že ko je kongres razpravljao o aropriacijah, so nekateri strokovnjaki sugestirali, naj vlada poveča svoj štab arhitektov ali pa odda delo arhitektnim družbam, da se gradbeni program pospeši. Vzelo pa je več mesecev predno je administracija uvidela to potrebo.

Privatnim arhitektom je bilo oddano delo, ki bo stalo \$153,887,000, vladni arhitekti pa delajo na načrtih za manjše zgradbe, ki bodo stale \$28,953,000. Vseh zgradb ima vlada v načrtu 192 4.

Govori se tudi, da je administracija čakala s tem delom radi volitev prihodnje leto.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE SO RAZPRODANE

Sprejemamo pa članarino za bodoče leto: Članarina znaša \$1.—

Člani dobe potem knjige po pošti naravnost iz Ljubljane.

Uprava "G. N."

SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klientov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer.

Poslujamo se vsi brez izjeme te stare in stanovitne domače banka.

DRUŠTVA

KI NAHERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

GENE ZA OGLASE SO ZMERNE

LENA ROMAN IZ ŽIVLJENJA Za Glas Naroda priredil G. P.

32 (Nadaljevanje)

Da, moj dragi Franc, vse bo zopet dobro. Jaz se ti zahvalim iz globine svoje duše. Ti si vrjel vame in nisi niti za trenutek dvomil o meni!

Svojo roko je držal v njeni, obraz poleg obraza in vse mu je povedala. Pripovedovala mu je o svoji ljubezni do Romintena, da bo postala njegova žena kljub revščini, v kateri je živel.

Nato je povedala o dnevu, ko je njen oče priznal, da je ponaredil menico ter jo s tem prisilil sprejeti ponudbo Borkenhagena.

Silkala je svoj strah pred poroko in skrb za mater. Jaz nisem imela poguma zaupati vse tebi, moj Franc! Tako sem šla s teboj k altarju, naravnost blazna od strahu.

Od Freda je izvedel Rominten, kaj se je zgodilo. Vse iz sebe je bil od bolesti, ker si je drznil Sattenfeld opravljati Leno.

Se istega večera je sporočil princ, kaj se je med njim in Leno pripetilo in kako hudobno je Sattenfeld opravljal.

Princ Ludovic je čul že o dvoboju, ne da bi poznal povodov za to. Izrazil je prijatelju svoje sožalje ter rekel, da se bo na vsak način zaval za gospo Borkenhagen.

Lena je zrla v njen rožnati obraz. Pusti mi priti nekoliko k sapi! Kakšen veliki dan? — Osmi avgust, Lena!

Iz oči Lene je padla solza. — Vendar, Katra — jaz se bojim! Katra je zopet jokala. Premagala pa se je hitro ter potegnila Leno k sebi.

V Warnstetenu sta bili z vesljem sprejeti. Warnstetten sam jima je prišel nasproti s svojim vnucom. Fred je odvedel sestro, po kratkem pogledu, katerega je izmenjal s svojo ženo, v sobo, kjer je vzela takrat slovo od Romintena.

Lena je vrgla pogled v sobo, ki je bila okrašena s cvetkami. Nato pa je nepremično obstala. Pri oknu je videla Romintena, ki je skočil preplašen kvišku, ko jo je zagledal.

Nekaj časa sta se nepremično zrla drug drugega. Končno pa se je ojunacil. — Lena, — ti tukaj? Nisem vedel, — Fred me je pozval!

Ona si je poravnala lasne in stala je trepetajoča pred njim. Rekla pa je obotavljaje: — Poklicati te nisem mogla. Moral bi priti sam!

On pa je bil že ob njeni strani ter jo potegnil v svoje naročje. — Lena, na tem mestu sem jemal takrat slovo, a sedaj te držim za tvoje roke.

Ona se je nasmejala. Moške objeta sta se držala dolgo časa. Naenkrat pa se je pojavila pri oknu plavolasa glavica.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošila. Ne čakajte toraj, da se vas opominja, temveč obnove naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA Fontana, A. Hochevar San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO Denver, J. Schutte Pueblo, Peter Cullig, A. Saffir; Salida, Louis Costello Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS Aurora, J. Verbich Chicago, Joseph Bilsh, J. Bevdic, Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar

KANSAS Girard, Agnes Močnik Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND Steyer, J. Černe Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN Calumet, M. F. Kobe Detroit, Frank Stular

MINNESOTA Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucelj Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula

MISSOURI St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA Klein, John R. Rom Roundup, M. M. Panlan Washoe, L. Champa

NEBRASKA Omaha, P. Broderick

NEW YORK Gowanda, Karl Strniša Little Falls, Frank Masle

OHIO Barberton, John Balant, Joe Hiti Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, Math Slapnik, Frank Zadnik

OREGON Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA Ambridge, Frank Jakše Bessemer, Mary Hribar Braddock, J. A. Germ Bridgeville, W. R. Jakobek Broughton, Anton Ipavec Claridge, A. Yerina Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro.

Utah Irwin, Mike Paushek Johnstown, John Polanc, Martin Koroshetz Krays, Ant. Tauželj

Utah Reading, F. B. Demshar Reading, J. Pezdirc Steelton, A. Hren Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schifrer

Utah West Newton, Joseph Jovan Willock, J. Peternej

WEST VIRGINIA Williams River, Anton Svet

WISCONSIN Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren Sheboygan, John Zorman

WEST ALLIS Frank Skok

WYOMING Rock Springs, Louis Taucher Diamondville, Joe Rollich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo. Naročnina za "Glas Naroda": Za eno leto \$8.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za četrt leta \$1.50.

11. julija: Ile de France, Havre St. Louis, Cherbourg, Hamburg

15. julija: Hamburg, Cherbourg, Hamburg

16. julija: Dresden, Cherbourg, Bremen Berengaria, Cherbourg Olympic, Cherbourg America, Cherbourg, Hamburg

17. julija: Bremen, Cherbourg, Bremen Statendam, Bougne Sur Mer, Rotterdam

18. julija: Paris, Havre

22. julija: Europa, Cherbourg, Bremen Mauretania, Cherbourg President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg Deutschland, Cherbourg, Hamburg

23. julija: Berlin, Bougne Sur Mer, Bremen Homeric, Cherbourg

24. julija: New Amsterdam, Bougne Sur Mer Rotterdam Roma, Napoli, Genova

25. julija: France, Havre Milwaukee, Cherbourg, Hamburg

28. julija: Aquitania, Cherbourg

29. julija: George Washington, Cherbourg, Hambourg, Hamburg New York, Cherbourg, Hamburg

30. julija: Vulcania, Trst

31. ulija: Majestic, Cherbourg

PARNIKI Z ZNAKOM e, označi skupni izlet v Jugoslavijo.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: Ile de France 11. julija; 1. aug. (4.30 P. M.) (11 A. M.)

PARIS 18. julija; 16. aug. (8 P. M.) (1 A. M.)

FRANCE 25. julija; 22. aug. (6 P. M.) (Noon)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slastna francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali FRENCH LINE 19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 West 18th Street New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA URA v platno vez. 90 v fino usnje vez. 150 v najfinejše usnje vez 180 v najfinejši usnje trda vez 180

SKRBI ZA DUŠO v platno vez. 90 v fino usnje vez. 150 v najfinejši usnje vez 180 v najfinejši usnje trda vez. 150

RAJSKI GLASOVI v platno vez. 80 v usnje vez. 120 v fino usnje vez. 150 v najfinejši usnje vez. 160 v bel celluloid vez. 120

KVIŠKU SRCA v imitirano usnje vez. 60 v usnje vez. 80 v fino usnje vez. 120 v najfinejši usnje vez. 120 v najfinejši usnje trda vez 150

NEBESA NAŠ DOM v ponarejeno 1.00 v najfinejši usnje vez 1.50 v najfinejši usnje trda vez 1.80

MARIJA VARHINJA fino vez 1.20 v fino usnje 1.50 v najfinejši usnje trda vez 1.60

Hrvatski molitveniki: Utjeha staresti, fina vez. 1.00 najfinejša 1.60 šlava zogu z mir ljudem, fina vez 1.50 najfinejši vez 1.60 zvonček neboški, v platno .80 fina vez 1.10 venaec, najfinejša vez 1.60

Angleški molitveniki: Child's Prayerbook: v barvaste platnice vezano .80 v belo kost vezano 1.10 Come Unto Me 30 fino vezano 35 Key of Heaven: fino vezano 35 v usnje vezano 70 v najfinejši usnje vezano 1.20

Key of Heaven: v celoid fino vezano 1.20 v celoid najfinejši vez 1.50 v fino usnje vezano 1.60 Catholic Pocket Manual: v fino usnje vezano 1.30 Ave Maria: v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE: Angleško slovensko berilo 2.00 Angleško-slov. in slov. angl. slovar .80 Ameriška in Amerikanci (Trunk) .85

Veliki vsevedci .80 Voklična knjižica .80 Zbirka domačih zdravil .60 Zdravila zelišč .40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.20 Zgodovina Umotnosti pri Slovenceh, Hrvatih in Srbi .1.00 Zdravje mladine .1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši. 2 sv. .1.00

HRANA, KI JO NAJRAJŠI UŽIVAŠ JE NAJBOLJŠA ZA TVOJE ZDRAVJE

Z veseljem lahko sprejmemo vsi katerim so zdravniki predpisali, kaj smejo in kaj vse ne smejo jesti, izjavo dr. Donald Laird-a, direktorja psihološkega laboratorija na Colgate univerzi. Vse kar so nam zdravniki do sedaj zabijevali, da nam škoduje, kakot naprimer, sladkor, jagode, breskve, smetana, razne pečenke in druge dobrote, je najboljša hrana za nas in lahko vse kar želimo uživamo brez skrbi, da si bomo pokvarili želodec, dokler je naše zdravje vsaj deloma ohranjeno.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"